

Medlemsblad nr 2 - 2015

för
En levande kyrka
kristdemokrater i Svenska kyrkan

Resa i Luthers fotspår
Förbundsstämman i Knivsta
Den nyvalda förbundsstyrelsen

Behövs det en ny reformation?

Kyrkomötesgruppen, förbundsstyrelsen och stiftskretsordförandena genomförde vid månadsskiftet april/maj en studieresa till Luther-platser i östra Tyskland. (se artikel i detta medlemsblad). Avsikten var att fördjupa oss i vår kyrkohistoria inför reformationsjubileet 2017.

Det missbruk som Luther reagerade mot var avlatshandeln, där förkunnelsen gick ut på att man kunde köpa syndernas förlåtelse både för sig själv och för avlidna släktingar. Avlaten skulle finansiera uppbyggnaden av Peterskyrkan i Rom. När Luther spikade sina 95 teser mot avlatshandeln på slottskyrkans port önskade han en akademisk diskussion i ämnet. Men pengarna var viktigare för kyrkoledningen än att komma fram till rätt teologisk sanning. Påven svarade med att bannlysa Luther och kejsaren fullföljde med att förklara Luther fredlös.

Därmed var den kyrkosplittring ett faktum som delat Europa och orsakat många krig för att försvara ”den rätta tron”.

I vår tid har lutherska och romersk-katolska teologer kunnat enas kring flertalet av 1500-talets teologiska tvistefrågor. Hade man då lyssnat på varandra hade kanske splittringen kunnat undvikas.

Men vad har vi då att lära av kyrkohistorien? Finns det inte också i vår kyrka en tendens till utstötning, där

många som vill hålla fast vid ”klassisk kristen tro” känner sig mer och mer marginaliserade, och funderar över om de har en framtid i Svenska kyrkan.

När en kyrka inte längre går till Bibels källor utan mer lyssnar till tidsandan och anpassar sig till vad man tror att människor vill höra, då hamnar man på samma sluttande plan som medeltidens kyrka. Då behövs de som, likt Luther, håller fast vid den bibliska tron - som är ljus och salt, så att frälsningen genom Kristus allena blir förkunnad också för vår tids människor.

Om denna reformatoriska princip präglar arbetet i förbundet, så kan vi bli till välsignelse för människor och för vår kyrka.

*Bertil Olsson
Förbundsordförande*

Det har varit en del frågor uppe på kyrkostyrelsens bord, men för vårt intresse är det kanske mest loggan på valsedlarna och hjälp med distribution av valsedlarna som har varit mest intressant. Tyvärr blev det avslag på förslagen av ekonomiska skäl. Men jag återger lite vad jag sa när frågorna var uppe:

”Den här frågan om logotyp på valsedlar handlar om vikten av att vår kyrka är en demokratisk kyrka. Det måste få kosta att vara det.

Vi har alltför få som går till vallokaler vid kyrkliga val och när de som går dit ser alla valsedlar blir många förvirrade eftersom de flesta valsedlar inte känns igen från andra val. Det innebär att igenkännandet är mer viktig för oss som kyrka än för de allmänna valen. Ändå är riksdagen av samma skäl beredd att införa logga på valsedlar medan förslaget här är att vi säger nej. Det är inte ok. Visserligen blir det mer kostnader, men att få fler att rösta är så viktigt att vi bör ta kostnaden.

Nu skrivs det också om att rättigheterna för logga kan bli problematiskt för Svenska kyrkan, men så är det inte. Vi kan besluta att rättigheterna till loggan ska ligga på nomineringsgrupperna, vilket borde vara en god ordning.

Att valkuverten skulle vara så dåliga som det beskrivs oroar mig. Dåliga kuvert är ju inte bra ens nu och kostnaderna för valkuvert är väl en upphandlingsfråga?

Jag tycker verkligen att fördelarna för att införa logga på valsedlarna överväger stort för att göra det.

När det gäller frågan om distribution

av valsedlar till valnämnderna är det samma sak. Vi måste göra mer för att hjälpa nomineringsgrupperna att bli kända för väljarna. Det är ett demokratiskt underskott idag. Nomineringsgrupperna använder tid till att köra ut valsedlar istället för att få tid att tala om vad man står för och göra det lättare för våra medlemmar i Svenska kyrkan att välja.

Dessutom behöver det inte bli så mycket mer arbete med att införa denna ordning. Antalet valsedlar kan bestämmas på samma sätt som det bestäms hur många valsedlar som Svenska kyrkan står för.

Valnämndernas adresser bör väl rimligen stämma och därför blir det ingen nödvändig uppföljning mer än vad som sker idag. Att organisera det här borde inte bli så mycket svårare än vad det är idag och kostnaderna för det borde heller inte bli så stora. Också här överväger fördelarna med att införa distribution av valsedlar till valnämnder.”

Tyvärr fick jag inget gehör för mina synpunkter, utom från Frimodig kyrka. Jag reserverade mig skriftligt.

*Kalle Svensson
Gruppledare för kyrkomötesgruppen samt
ledamot av Kyrkostyrelsen*

Lutherresa Med Kristdemokrater för

Tidigt på morgonen den 28 april startar resan för 23 förväntansfulla resenärer. Vi ska få vara med om en resa i Luthers fotspår. Arrangör är EXODUS RESOR i samarbete med reseledaren och kyrkoherden Carl Magnus Adrian. Vår chaufför på bussresan kallas PEO och han har gjort åtskilliga resor tillsammans med Carl-Magnus till Tyskland, så det känns tryggt och bra.

Vi åker genom Halland ner mot Malmö och vidare över den 8 kilometer långa bron mot Köpenhamn. Under tiden får vi var sitt kompendium av Carl-Magnus. Det innehåller kartor, kortare och längre beskrivningar om Luther, 13 Luthercitat, Augsburgska bekännelsen, tipsfrågor om Luther och Tyskland, sånger och psalmer. Sedan är det dags för den första morgonbönen. Vi sjunger psalmen Din klara sol går åter opp och det passar så bra för det är soligt och vackert väder denna dag. Det blir också en kort läsning från Romarbrevet. Carl-Magnus lägger enkelt och kortfattat ut texten och gör oss uppmärksamma på att Martin Luther upptäcker evangeliet att den rättfärdighet som Gud kräver finns i och med Jesu rättfärdighet. Morgonbönen avslutas med att vi får lyssna på den danska sångerskan Pia Rang när hon sjunger psalmförfattaren Gruntvigs "O liv som blev tänt".

Så småningom kommer vi till Gedser och där väntar färjan som ska ta oss över till Rostock. Vi har nu kommit på tysk mark! Bussen rullar vidare mot Klieken och Hotel Waldschlössen och vi har redan åkt i 76 mil. Där väntar en god middag.

Efter frukost dag 2 åker vi västerut, genom Halle och kommer snart till Eisleben där Martin Luther föddes 1483. På vägen dit är det morgonbön med tack och bön för den nya dagen, läsning ur Romarbrevet,

kort betraktelse och musik. Vi får njuta till Händels Halleluja.

I födelsehuset finns ett nytt och informativt museum. Vi besöker också Peter Paul, kyrkan där Luther döptes. Den är numera en dopkyrka med en sevärd modern dopgrav. Det blir också möjligt att se sig om på egen hand och äta något på valfritt matställe i staden. Mätta och nöjda sätter vi oss i bussen igen för att åka till Stotternheim. Det var där som Luther råkade ut för det kraftiga åskvädret. Han ropade i förtvivlan: "Hjälp mig S:ta Anna jag vill bli munk!" På platsen finns det en stor brun sten rest till minne av händelsen. Året var 1505.

Det blir guidad rundvandring i Augustinerklostret i Erfurt där Luther avgav sina munklöften. Klostret var det strängast tänkbara på den tiden. Efter ett år blev han upptagen som munk och senare blev han prästvigd i domkyrkan år 1507. Johan von Staupitz, klostrets generalvikarie blev Luthers självårdare.

På kvällen checkar vi in på Radison Blu i centrala Erfurt. Där ska vi få tillbringa två nätter. Hotellet har hög standard och från 10-e våning där undertecknad bor är det en magnifik utsikt.

Klosterkyrkan i Erfurt

Dag 3 åker vi till Eisenach och då först upp till slottet Wartburg. Slottet ligger enligt högt uppe på ett berg. Det var här som Luther bodde i hemlighet under ett år. Luther hade tidigare skrivit och satt upp sina 95 teser på kyrkan i Wittenberg, vilket fick till följd att påven på olika sätt försökte tysta Luther. Vid riksdagen i Worms 1521 hade han blivit dömd som fredlös dvs. vem som ville kunde ostraffat döda honom. Dock hade Luther en god vän i kurfursten Fredrik den vise som lät gömma honom på slottet under den stormigaste tiden. Här översatte Luther Nya testamentet till tyska. På detta sätt blev Nya testamentet mera tillgängligt (det fanns tidigare olika tyska översättningar) på ett för allmänheten bättre sätt. Luthers språkbehandling var nydanande.

Lutherstube

Rummet där Luther arbetade kallas Lutherstube. På bilden nedan ser vi bl a hans "fotapall". Det är en kota från en vall!

Andra kvällen på Radison Blu var extra trevlig. Förutom en fantastisk buffé, blev det tack vare flera deltagares initiativ både sång, samtal och bönegemenskap.

Dag 4 går färden vidare till Leipzig där J S Bach under många år var organist i Thomaskyrkan. I Nikolaikyrkan som ligger nära Thomaskyrkan startade de fredliga demonstrationer och måndagsbönenmöten som starkt bidrog till Berlinmurens fall.

När vi sedan kommer till Wittenberg får vi besöka Lutherhalle där han bodde med sin fru Katarina von Bora och barnen.

Sista natten tillbringas vi i Spandau i utkanten av Berlin på fina Hotel Centrovital.

Dag 5 går sedan hemresan tillbaka mot Rostock och färjan till Gedser. Under resan genom Danmark fick vi koppla av med att se filmen om Luther. Den tar ca två timmar och behållningen av den blir större nu när vi fått se de olika platserna i Luthers liv.

Sammanfattningsvis har denna resa gett ökad kunskap om vår Evangeliska Lutherska kyrka samt värdefull gemenskap och sammanhållning.

Marianne Kronbäck

På medlemsbladets framsida syns gruppen samlad på borggården på Wartburg

Förbundsstämman i Knivsta

- Inriktningen på familjen, ekumeniken och människovärdet i Svenska kyrkans verksamhet gör oss till en unik nomineringsgrupp.

Dessa teman är några av de kärnuppgifter som omvalde ordföranden Bertil Olsson från Växjö stift ser framför sig när det gäller nomineringsgruppen Kristdemokrater för En levande kyrka (KR), företräd nationellt i kyrkomötet med 13 ledamöter och en ordinarie i kyrkostyrelsen.

Förbundsstämman i Knivsta, med deltagande från förbundets olika stiftskretsar, kunde glädjas över växande medlemstal samt hade fokus på familj, ekumenik och människovärdet, men även evangelisation och mission.

- Familjen är såväl kyrkans som samhällets mest grundläggande enhet. Inom familjen förmedlas den kristna tron, människosynen, värderingarna och livsstilen från generation till generation, från föräldrar till barn.

- Denna trosförmedling i hemmet, med församlingens stöd, utgör själva grundbulten för Svenska kyrkans syn på barndopet som den vanligaste och traditionella vägen in i kyrkan.

- Då är det märkligt hur lite fokus som läggs på familjen i kyrkans församlingsstrategi och opinionsbildning, säger förbundsordföranden Bertil Olsson, mångårig ledamot av kyrkomötet.

Han tycker också att Svenska kyrkan måste återta sin historiskt viktiga ekumeniska roll i landet och internationellt som en brobyggarkyrka:

- Kyrkomötets och kyrkostyrelsens dominerande nomineringsgrupper tillsammans med biskopsmötet har ett

stort ansvar för att detta naggats i kanten till följd av beslutet i äktenskapsfrågan. Detta var och är ett olyckligt ställningsstagande som placerar Svenska kyrkan vid sidan om huvudfåran i svensk och internationell kristenhet genom att lämna den gemensamma kristna skapelseteologiska linjen. De skadade relationerna till bland annat Mekane Yesuskyrkan i Etiopien är en konsekvens av detta.

- Svenska kyrkan kan återta och stärka sin ekumeniska och internationella roll genom att agera mer för att stödja förföljda kristna trossyskon runtom i värden, drabbade inte minst av våldsverkande muslimska jihadistgrupper.

Förbundsstämman lyfte även fram Svenska kyrkans skyldighet att stå upp för det lika, unika och okränkbara människovärdet.

- Det gäller allt mänskligt liv, från själva livets början till det naturliga slutet.

Vid förbundsstämman omvaldes Torbjörn Aronson från Uppsala stift och Marianne Kronbäck från Göteborgs stift till förbundets vice ordföranden.

Nyvalda i förbundsstyrelsen är Ulla-Britt Sundin, Härnösand stift, Katarina Åkesson, Växjö stift, Jessica Rytter, Skara stift, Ewonne Ekmyr Göransson, Stockholms stift, Nils-Gunnar Karlsson, Linköpings stift, och Max Fredriksson, Luleå stift.

Övriga i förbundsstyrelsen är Lars-Erik Prosén, Uppsala stift, Lars B Stenström, Strängnäs stift, Bo Herou, Lund stift, samt Stig-Arne Persson, Karlstad stift.

Lennart Sacrédeus, ordförande Västerås stiftskrets inom Kristdemokrater för En levande kyrka (KR) och ledamot av Svenska kyrkans nationella revisionsgrupp.

Fr. v.: Ulla-Britt Sundin, Stig-Arne Persson, Lars B Stenström, Katarina Åkesson, Bo Herou, Marianne Kronbäck, Jarl Nordström (kassör), Bertil Olsson, Jessica Rytter, Torbjörn Aronson, Lars-Erik Prosen, Karl-Gunnar Svensson (adj.). Saknas: Nils-Gunnar Karlsson, Max Fredriksson och Ewonne Ekmyr Göransson.

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande

Bertil Olsson, Växjö stift

bertil.olsson@enlevandekyrka.se

1:e vice ordförande

Torbjörn Aronson, Uppsala stift

torbjornaronson@hotmail.com

2:e vice ordförande

Marianne Kronbäck, Göteborgs stift

m.kronback@gmail.com

Ledamöter

Max Fredriksson, Luleå stift

medicinochmusik@vilhelmina.ac

Nils-Gunnar Karlsson, Linköpings stift

nils-gunnar.karlson@svenskakyrkan.se

Lars-Erik Prosen, Uppsala stift

larserik.prosen@bredband.net

Lars B Stenström, Strängnäs stift

lmststrom@tele2.se

Ulla-Britt Sundin, Härnösands stift

ulla-britt.sundin@svenskakyrkan.se

Katarina Åkesson, Växjö stift

kinahylte@yahoo.se

Ersättare

Bo Herou, Lunds stift

bo.herou@onslunda.nu

Jessica Rytter, Skara stift

jessicarytter@yahoo.com

Stig-Arne Persson, Karlstads stift

stigarne.kr@live.se

Ewonne Ekmyr Göransson, Stockholms stift

ewonne.goransson@bredband.net

Adjungerade

Jarl Nordström, Förbundskassör

Västersjö, 741 91 KNIVSTA,

Bankgiro 5729-6048

jarl.nordstrom@passagen.se

Karl-Gunnar Svensson, Gruppledare för kyrkomötesgruppen

kalle.svensson@kristdemokraterna.se

B

Returadress: Kristdemokrater för En levande kyrka, c/o B Olsson, Köpmannagatan 6, 360 30 LAMMHULT

Tack

Vi vill rikta ett varmt tack till de ledamöter som nu lämnat arbetet i Förbundsstyrelsen: Ingvar Hansson, Kerstin Rossipal, Helena Klahr Fast och Conny Brännberg.

Ni har bidragit, var och en med sina gåvor, till vårt gemensamma arbete. Tack för era insatser i förbundsstyrelsen. Ingvar är den siste som suttit med i FS sedan förbundet bildades 2004. Det har varit värdefullt att den kontinuiteten har funnits i vårt arbete.

Hitta din kontakt i stiftkretsarna

Göteborg

Karl-Gunnar Svensson, 076-677 32 33
kalle.svensson@kristdemokraterna.se

Härnösand

Birgitta Sedin, 070-654 72 89
birgitta.sedin@sensus.se

Karlstad

Bankgiro 399-6808
Stig-Arne Persson, 070-274 38 17
stig-arne.persson@enlevandekyrka.se

Linköping

Per Larsson, 070-288 21 34
per.larsson@kristdemokraterna.se

Luleå

Lars Palo, 073-073 61 95
lars_palo@bredband.net

Lund

Bankgiro 822-1038
Sten Johanson, 070-745 15 11
stenprost@telia.com

Skara

Jessica Rytter, 070-520 53 63
jessicarytter@yahoo.com

Stockholm

Plusgiro 41 68 46 - 4
Ewonne Ekmyr-Göransson, 073-0476347
ewonne.goransson@bredband.net

Strängnäs

Göran Pettersson, 070-515 06 86
rundstigen@bredband.net

Uppsala

Iris Denstedt-Stigzelius, 070-517 60 31
iris.denstedt-stigzelius@kristdemokraterna.se

Västerås

Lennart Sacrédeus, 070-630 10 53
lennart.sacredeus@kristdemokraterna.se

Växjö

Bankgiro 730-0148
Bertil Olsson, 070-675 46 46
bertil.olsson@enlevandekyrka.se

Visby

I Visby stift har vi ingen stiftskrets.
Bertil Olsson, 070-675 46 46
bertil.olsson@enlevandekyrka.se

Förbundets bankgiro 5729-6048 används för de stiftskretsar som inte har eget bank- eller plusgiro.